

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 8435/12

לפני: כבוד השופטת ע' ארבל
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט א' שהם

העותרים: 1. אבו סל
2. המוקד להגנת הפרט מיסודו של די"ר לוטה
זלצברגר

נגד

המשיבים: 1. מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית
2. קצין משטרה צבאית ראשי
3. נציב שירות בתי הסוהר
4. המפקח הכללי משטרת ישראל

עתירה למתן צו על-תנאי

תאריך הישיבה: כ"ג בתמוז התשע"ג (1.7.2013)

בשם העותרים: עו"ד דניאל שנהר; עו"ד סיגי בן ארי

בשם המשיבים: עו"ד חני אופק

פסק-דין

השופטת ע' ארבל:

העתירה שלפנינו הוגשה כעתירת "הביאס קורפוס" דחופה, במסגרתה נתבקש בית המשפט להוציא צו על תנאי, שמטרתו המרכזית היא בירור גורלו של העותר 1 (להלן: העותר), תושב אזור יהודה ושומרון (להלן: איו"ש), שנעצר בידי כוחות הביטחון ביום 20.11.2012, ושמקום הימצאו, נכון למועד הגשת העתירה, לא היה ידוע.

השתלשלות העניינים

1. מהעתירה עולה כי ביום 20.11.2012 הובא העותר, בן 16, תושב נפת חברון, למת"ק "עציון" על-ידי אביו על-פי זימון שקיבלה המשפחה מהמשיב 1, שמטרתו מעצר לצרכי חקירה. מאז שהובא העותר למת"ק, לא עודכנה משפחת העותר בדבר מעצרו ומקום הימצאו, למרות שחלפו למעלה מ-24 שעות מהמעצר. בעקבות זאת פנו בני המשפחה לעותר 2 (להלן: המוקד) בבקשה שיאתר את העותר. המוקד פנה לגורמים שונים בניסיון לאתר את העותר, לרבות מרכז השליטה שבמפקדת המשיב 3, מתקן המעצר הזמני "עציון" ומרכז השליטה שבמפקדת המשיב 2, אך אף אחד מהם לא יכול היה למסור מידע בדבר מקום החזקתו של העותר.

2. משכך, עתר המוקד ביום 21.11.2012 לבית משפט זה וביקש לברר מה עלה בגורלו של העותר מרגע שנעצר ועד למועד שבו יובהר מקום הימצאו המדויק. כמו-כן, ביקש לברר את הבסיס החוקי להחזקתו של העותר; להורות למשיב 2 להחזיק מידע עדכני בדבר מעצרו ומקום מעצרו של כל עצור, תושב השטחים, המוחזק על-ידי איזו מרשויות המדינה; ולהורות למשיבים 3, 4 – ככל שהעותר מוחזק בידיהם – לרשום כדין, ובזמן אמת, את מקום מעצרו.

3. בתגובת המשיבים מיום 21.11.2012 דווח כי העותר מצוי במתקן הכליאה במחנה עופר. לעומת זאת, בדיון שנערך בעתירה ביום 22.11.2012 מסרה ב"כ המשיבים כי העותר עבר טיפול בבית החולים (העותר הגיע למעצר כאשר הוא פצוע ברגלו), כי הוא אמור להיקלט במחנה עופר וכי עתיד להתקיים באותו היום דיון בהארכת מעצרו. ב"כ המשיבים הסכימה כי בעניינו של העותר אירעה תקלה והתחייבה לבדוק את פשר העניין. ב"כ העותרים הסכים להסתפק בהצהרה זו בכל הנוגע לעניינו הפרטני של העותר, אך בהמלצתנו, הוסכם כי המשיבים ישלימו עמדה גם בעניין העקרוני, הנוגע לדיווח על מקום החזקתם של עצורים תושבי איו"ש.

4. בתגובתם מיום 6.12.2012 שטחו המשיבים את התשתית החוקית המחייבת רישום ומעקב אחר מקום הימצאם של עצורים וכן דיווח על מעצרו ומקום הימצאם לבני משפחותיהם. כמו-כן, צוינו הגופים שאליהם ניתן לפנות על מנת לקבל מידע זה, וביניהם מרכז השליטה של המשטרה הצבאית (להלן: המשל"ט או משל"ט הכליאה), שהוא גוף בעל יכולת לאתר מידע באשר למקום הימצאו של עצור פלסטיני המוחזק על-ידי כוחות הביטחון. הוטעם כי על-פי הדין הקיים, המידע הנמסר לבני משפחת

העצור מתייחס רק למקום מעצרו הנוכחי של העצור בעת מסירת המידע. המשיבים שבו ואישרו כי במקרה הספציפי של העותר התרחשה תקלה אך גרסו כי מדובר באירוע חריג שאינו מעיד על הכלל, ואשר אינו מבסס ליקוי מערכתי כולל. חרף זאת, ועל מנת לצמצם הישנותן של תקלות מסוג זה, שוכללו ההנחיות לעבודת המשל"ט בשני היבטים, שעיקרם פניה לחטיבות המרחביות באיו"ש במטרה לברר אם העצור נעצר על-ידי מי מהחטיבות וטרם הועבר לידי גופים אחרים; ואם בכך אין כדי להועיל – בדיקה מול גורמי המשטרה הצבאית בפיקודים של צה"ל במטרה לברר אם העצור פונה לבית חולים המצוי בגזרת אחד הפיקודים. עוד צוין כי היועץ המשפטי באיו"ש שב ורענן לגורמי החטיבות המרחביות את הצורך בהעברת עצורים לידי הגורמים האמונים על התזקתם ואת הצורך לשתף פעולה עם משל"ט הכליאה. לסיכום, המשיבים טענו כי ככלל פעילות המשל"ט סבירה ונאותה, כי במקרה דנא אירעה תקלה נקודתית שתיבדק, וכי השכלולים שפורטו יביאו לצמצום מקרים חריגים מסוג זה. על כן, ביקשו לדחות את העתירה בהיבט העקרוני ולמוחקה בהיבט הפרטני.

5. העותרים מצידם, בתגובתם מיום 18.12.2012, התנגדו לדחיית העתירה בהיבט העקרוני. לדבריהם, בכל הנוגע לגורמי משטרת ישראל (המשיב 4), הדין אינו מחייב רישומם של עצורים המוחזקים בתחנות המשטרה, במערכת כלל משטרתית רחבה, אלא רק מטיל חובה על השוטר התורן לציין זאת ביומן התחנה. לאקונה זו עלולה להביא ל"היעלמותם" של פלסטינים רק משום שהם מוחזקים בתחנות משטרה, כפי שאירע במקרה הנוכחי, ולכן, לטענתם, קיים צורך דחוף בחידוד החובה לנהל רישום מסודר וכללי, שיהיה למשל"ט הכליאה נגישות אליו. נוסף על כך, טענו העותרים כי במקרים שבהם לא ניתן לאתר את העצור וקיים חשד כי הופרו זכויותיו, על המשל"ט לספק מידע לא רק בנוגע למיקומו הנוכחי של העצור בזמן מסירת הדיווח, אלא גם ביחס לתנועות העבר שלו מרגע היעצרו ועד רגע איתורו (להלן: תנועות עבר).

6. במענה לטענות העותרים, גרסו המשיבים (בתגובתם מיום 25.2.2013) כי העותרים מנסים להרחיב את יריעת המחלוקת בעתירה ולדרון בסוגיה התורגת הימנה – שאלת הדיווח על תנועות עבר.

7. ברם העותרים הוסיפו ועמדו (בהודעתם מיום 9.6.2013) על הסעד שעניינו העברת דיווח תנועות עבר של העצור, מרגע מעצרו, במקרים שבהם לא ניתן היה לאתר בדרך הרגילה. בנוסף, חזרו העותרים וביקשו להורות למשיב 4 לתקן את הלאקונה הקיימת במסגרת החוקית שעל-פיה הוא פועל. עוד ביקשו העותרים

לראשונה – להורות למשיב 2 לקצר את משכי הזמן שבהם פועל משל"ט הכליאה בנושא של איתור עצורים, בפרט במקרים בהם נעצרים קטינים, נשים וחולים.

8. בעקבות זאת, הוריתי על עריכת דיון נוסף בעתירה. בדיון ביום 1.7.2013 שבו וטענו הצדדים את הטענות הנזכרות מעלה. ב"כ המשיבים הציעה להשלים בכתב את טיעוניה לגבי הסעד שעניינו תנועות עבר, וקיבלנו את הצעתה זו.

9. בהודעתם המשלימה (מיום 22.7.2012) טענו המשיבים כי מידע על אודות תנועות עבר של עצורים אינו כלול, ואינו ראוי להיכלל, בתחום עבודת משל"ט הכליאה. הוסבר כי המשל"ט נועד לתת מענה לצורך מידי ודחוף של משפחות עצורים שאינם יודעים היכן מוחזק קרובם. דחיפות זו אינה קיימת ככל שעסקינן בעצור שבני משפחתו יודעים היכן הוא מוחזק ומבקשים לקבל מידע נוסף בדבר מקום הימצאו בעבר. אם יוטל על המשל"ט לספק מידע מסוג זה, עלול הדבר להביא לעיכוב במענה הדחוף הניתן לבני משפחות של עצור, המבקשים לברר את מקום הימצאו כעת. למעשה, בקשה לקבל מידע על תנועות עבר היא פניה רגילה לרשויות המדינה לצורך בירור עובדתי, וככזו תולש עליה החוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958, והמועדים הקבועים בו. המשיבים סבורים, אפוא, כי העתירה מיצתה את עצמה ודינה להימחק.

10. העותרים הבהירו בתגובתם (מיום 25.7.2013) כי לא התכוונו לכך שבכל פניה ופניה למשל"ט, תימסר לפונה היסטוריית המעצר של העצור. כוונתם היא כי רק במקרים שבהם אירעה תקלה, היינו כאשר המשל"ט אינו מצליח לאתר את העצור ואין מנוס מפניה בהולה לבית המשפט או לפרקליטות המדינה, יימסר מלוא המידע הנוגע לתנועות העבר של העצור בנוסף למקום החזקתו הנוכחי. במקרים אלה ברי כי אירעה תקלה שגרמה לכך שאדם "נעלם" לפרק זמן בלתי סביר, ולכן יש צורך במתן הסבר לכשל שהביא לחריגה מהדין. מסירת המידע תסייע במניעת הישנות של תקלות וכן תאפשר לכוחות בשטח להפיק לקחים במהירות וביעילות. מכאן, שהיא משרתת גם את המשיבים עצמם. העותרים הדגישו כי המקרה הנוכחי ממחיש את טענתם: העותר נעלם למשך קרוב לשלוש יממות, כאשר בזמן זה הוחזק במטבח של בסיס צבאי, לאחר מכן תחת כיפת השמיים בבסיס צבאי שאינו מתקן כליאה מוכרז ולבסוף על ספסלי חדר המתנה בבית חולים. כל זאת, כאשר משפחתו אינה יודעת היכן הוא, המשל"ט אינו מצליח לאתרו ואפילו בית משפט זה לא מצליח לקבל מהמשיבים תמונת מצב מדויקת עובר לדיון ובמהלכו. בנסיבות כגון אלה, לא יתכן שלא יערך בירור וכל שיידרש מהמשיבים הוא למסור את מקום החזקתו הנוכחי של העצור, כך העותרים.

11. עיינתי בכתבי הטענות, שמעתי את טענות הצדדים בדיונים והגעתי לכלל דעה כי דין העתירה להידחות. נכון להיום, כשעניינו הפרטני של העותר בא על פתרונו, מבקשים העותרים לצוות על שלושה סעדים בעלי אופי עקרוני: האחד, להורות למשל"ט הכליאה שאצל המשיב 2 למסור את מלוא המידע הנוגע לתנועות העבר של העצור, בנוסף למקום החזקתו הנוכחי, במקרים שבהם אירעה תקלה ולא ניתן היה לאתר; השני, להורות למשיב 4, מפכ"ל המשטרה, לתקן את הלאקונה הקיימת, לדברי העותרים, במסגרת החוקית שעל-פי הוא פועל בנושא של רישום עצורים; השלישי, להורות למשיב 2, קצין משטרה צבאית ראשי, לקצר את משכי הזמן שבהם פועל משל"ט הכליאה לאיתור עצורים, בפרט במקרים בהם מדובר בעצורים קטינים, נשים וחולים.

12. אפתח בסעדים השני והשלישי. אלה לא נכללו בכתב העתירה המקורי. הסעד השני, המופנה למשיב 4, הועלה לראשונה על-ידי העותרים ביום 18.12.2012 במענה לתשתית החוקית, שאותה שטחו המשיבים בתגובתם לעתירה, ואשר אותה מצאו העותרים בלתי מספקת בכל הנוגע למשטרת ישראל. הסעד השלישי, המופנה למשיב 2, הועלה לראשונה ביום 9.6.2013, חודשים רבים לאחר הגשת העתירה. דומה כי סעד זה הועלה אגב אורחא, כסעד נוסף שעלה בדעתם של העותרים להוסיף בגדר העתירה שלפנינו. אף שלסעדים אלה יש נגיעה למסכת העובדות הקונקרטי שדנונה לפנינו, ועל פניו דומה שיש בהם טעם (לכל הפחות בסעד המופנה למשיב 4), יש לדחותם על הסף מאחר שהם חורגים מגדר הדיון בעתירה, לא הועלו על-ידי העותרים במקור ולכן אין זו המסגרת להכריע בהם.

13. שונים הם פני הדברים כאשר לסעד הראשון, שעניינו במסירת מידע בדבר תנועות עבר של עצורים. סעד זה התבקש כסעד מרכזי בכתב העתירה המקורי ודומה שפה נעוץ עיקר המחלוקת בין הצדדים. לא התעלמנו מכך שמרגע שנפתר עניינו הקונקרטי של העותר (כבר בדיון הראשון), הפכה העתירה לתיאורטית במידה רבה. חרף זאת, אנו סבורים כי סירוב לדון בשאלה זאת בנימוק שמערכת העובדות הספציפית שהביאה להגשת העתירה שוב אינה קיימת, עשוי להוביל לכך שנושא זה לא יובא לביקורת שיפוטית. מטבע הדברים, עתירות מסוג "הביאס קורפוס" הן דחופות ולרוב באות על פתרון הקונקרטי בתוך זמן קצר. עם זאת, לעיתים מעלות הן שאלות ומחלוקות הטעונות ליבון, אף שהמקרה הפרטני נפתר זה מכבר. דומה כי כך הוא המקרה שלפנינו, בכל הנוגע לשאלת הדיווח על תנועות העבר של עצורים.

14. לגופם של דברים, אין חולק כי במקרים דוגמת המקרה שלפנינו, כאשר לא ניתן לאתר את העצור ולמסור מידע לגבי מקום הימצאו, יש לברר ולחקור מה גרם לתקלה וכיצד יש לפעול על מנת למנוע את הישנותן של תקלות מסוג זה בעתיד. דומה כי המחלוקת בין הצדדים נעוצה, במהותה, בשאלה מי הגורם הראשוני שצריך לטפל או להתמודד עם התקלה ובאיזו מסגרת זמנים עליו לעשות זאת. העותרים סבורים כי על משל"ט הכליאה לערוך בירור מיידי ולמסור לבני משפחת העצור את מלוא המידע, ובכלל זה פירוט בדבר תנועות העבר של העצור עד לאיתורו; בעוד שהמשיבים סבורים כי כל שעל המשל"ט למסור הוא את מקום החזקתו הנוכחי של העצור, באין דחיפות מיוחדת למסור את מלוא המידע, שיכול להימסר באמצעות פניה רגילה לרשויות.

15. הדין הקיים אינו מטיל על מי מהמשיבים, לפחות לא כפשוטו, חובה למסור לבני משפחת העצור מידע הנוגע לתנועותיו של העצור עד להגעתו למקום החזקתו הנוכחי. הצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"ע-2009, מטיל חובת הודעה לקרובי העצור על דבר מעצרו ומקום הימצאו וכן מונה עילות לעיכוב ההודעה (ראו סעיפים 53 - 55 לצו). הסדר זה מקביל לדין החל בישראל ואינו ייחודי לאיו"ש. כך, סעיף 33 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, מטיל חובה למסור ללא דיחוי הודעה על מעצרו ועל מקום הימצאו של העצור לאדם קרוב לו. עוד נקבע כי אם שונה מקום מעצרו של העצור תודיע המשטרה גם על כך, אולם אין התייחסות לדיווח על תנועות שהתרחשו בעבר. להוראות דין רלוונטיות נוספות בעניין זה ראו סעיף 8 לפקודת נציבות 04.30.00 החלה על שירות בתי הסוהר וסעיף 3(א) לפקודת המטה הארצי 12.03.01 שחלה על משטרת ישראל.

בבג"ץ 6757/95 חידבאוי נ' מפקד כוחות צה"ל באזור (11.2.1996), נדונה סוגיית הדיווח על מעצרו של מי שנעצר על-פי תחיקת הביטחון וכן סוגיית איתורם של עצורים במרכז מידע צה"לי. לפי ההסכמה שהושגה בין הצדדים לעתירה, ואשר קיבלה תוקף של פסק דין, עם מעצרו של תושב איו"ש, תימסר ללא שיהוי הודעה על מעצרו ומקום מעצרו באמצעות הטלפון למספר שאותו ימסור העצור. במידה וביקש זאת העצור, תימסר הודעה גם לעורך דין שהעצור נקב בשמו. במסגרת הטיפול בעתירה זו, שוכללה גם פעילותו של משל"ט הכליאה, כך שעליו להתעדכן אחת ליממה במידע משלל גורמים (צה"ל, משטרה, שב"ס) בדבר מעצרו ומקום מעצרו של עצור, באופן שניתן יהיה לאתרו לפי פניה בכתב של גורמי חוץ.

כבג"ץ 2961/11 המוקד להגנת הפרט נ' שירות בתי הסוהר (13.6.2011) עתר המוקד לסעד של עריכת רישום של אסירים ועצורים המוחזקים באחריות השב"ס בכל רגע נתון, באופן שיאפשר את איתורם המדויק. ב"כ המשיבים סקרה בתגובתה שם את התשתית הנורמטיבית הרלוונטית, המחייבת את השב"ס לנהל תיעוד מדויק אחר תנועות האסירים והעצורים שבמשמורתו ולמסור מידע לבני משפחותיהם, וטענה כי השב"ס יצא ידי חובתו המשפטית לנהל תיעוד מדויק כאמור. עמדת המשיבים היתה, בין היתר, כי בני המשפחה רשאים לקבל מידע על אודות מקום הימצא העצור/אסיר בעת קבלת המידע, אך לא מעבר לכך. בקשת המשיבים למחיקת העתירה התקבלה בהסכמת המוקד, לאחר שהמשיבים הודיעו על רענון ההנחיה שלפיה המידע שיימסר לפונים יהיה אך ורק מקום מעצרו של העצור בעת מסירת המידע.

16. הנה כי כן, הסעד שאותו מבקשים העותרים אינו מעוגן, נכון להיום, בחוק או בפסיקה, אך מעבר לכך, וזה העיקר, אני סבורה כי אין הצדקה להתערב בשיקול-דעתם של המשיבים ולהורות על מסירת מלוא המידע המבוקש על-ידי העותרים. דומה כי מהותו של הסעד המבוקש אינה נעוצה במסירת המידע לבני המשפחה על אודות קורותיו של העצור טרם איתורו, שהרי זאת יכולים הם לקבל מפיו של העצור מרגע שאותר. נראה כי מהות העתירה הוא ברצון לברר ולחקור את התקלה בתכופ לאחר שאירעה, בבחינת דין וחשבון מידי שיינתן לבני משפחת העצור, אשר זכויותיו הופרו על-פי החשד.

17. אין ספק כי יש לרדת לחקר הכשל שהוביל ל"היעלמותו" של עצור. על המדינה, שעצרה אדם כדת וכדין, חלה חובה לידע את קרוביו בדבר עובדת מעצרו ומקום החזקתו, למען ידעו בני המשפחה בדבר מעצרו של קרובם ומקום הימצאו וגם יוכלו לספק לו את העזרה הדרושה לו להגנה על חירותו, ובמילותיו של הרשם (כתוארו אז) ב' אוקון:

"מסירת מידע על עצם המעצר ומקומו של העצור היא אבן פינה של הזכות להליך ראוי (השוו חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, סעיף 33(א) ראו גם סעיף 78א(ב) לצו בדבר הוראות בטחון (תיקון מס' 53) אזור (יהודה) (מס' 1220) התשמ"ח-1988). מסירת המידע מהווה אמצעי בקרה ופיקוח, אך יש לה חשיבות אנושית מבחינת העצור המאבד באחת את השליטה בחייו. יש לדיווח משמעות שלא ניתן להפריז ביסודיותה מבחינת בני המשפחה, אשר קרוב להם נעלם "בלא הסבר". ההגנה על הפומביות מהווה ערובה למניעת שימוש לרעה ביכולת

לעצור, ומונעת שימוש בלתי מרוסן ביכולת זו. אכן, כוחה של המדינה, ויהיו כוונותיה טובות ככל שיהיו, הוא גדול. בלא דיווח עלול כוח זה לצאת מכלל שליטה, גם אם הוא מוסבר בשיקולים ביטחוניים. ויתור או הגמשה טומנים בחובם סיכונים ברורים. הנסיון מלמד ששימוש יתר בכח, שלא שורש בעיתו, יוצר מציאות חדשה. הכוח אינו כמו בומרנג, כשמשחררים אותו - הוא לא חוזר. על כן מצווה הרשות להקפדה של ממש בכל הנוגע להפעלת סמכויות המעצר. הקפדה זו מחייבת דיווח מייד על עצם המעצר. "בג"ץ 9332/02 ג'רר נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית (20.12.2002)).

ואכן, כאשר מתרחש כשל דוגמת הכשל התמור שאירע במקרה דנן, המביא לידי כך שעקבותיו של אדם נמחות ואין לו זכר במערכת הממסדית שנטלה את חירותו, מוטלת תובה לבחון ולבדוק מהם הגורמים שהביאו לקרות התקלה, מהו היקף הפרת הזכויות העומדת מאחורי "ההיעלמות", וכיצד ניתן למנוע את הישנותה בצורה היעילה והמהירה ביותר.

18. ואולם, כפי שטוענים המשיבים, משל"ט הכליאה אינו הגוף המתאים לערוך את הבירור האמור מול המשפחות ולספק מענה מייד בעניין זה. המשל"ט נועד לספק מענה לצורך מידי ודחוף של משפחות עצורים, שאינן יודעות היכן מוחזק בן משפחתן העצור ומבקשות לקבל מידע על מקום הימצאו כעת. מרגע שאותר העצור והמידע על מיקומו הנוכחי נמסר למשפחתו, הרי שלא קיימת עוד אותה הדחיפות לספק מענה לבני המשפחה. לפיכך המשל"ט אינו הגוף המתאים לברר ולמסור את המידע שאותו מבקשים העותרים. מעבר לכך, מקובלת עליי טענת המשיבים כי הטלת חובה זו על המשל"ט, גם אם רק במקרים חריגים שבהם אירעה תקלה, עלולה להביא לעיכוב במענה הדחוף הניתן לבני המשפחות של עצורים המבקשים לברר את מקום הימצאם הנוכחי. מקובלת עליי גם טענת המשיבים כי הואיל ולא מתקיימת דחיפות מיוחדת בבירור תנועות העבר של העצור, לאחר שכבר אותר, הרי שלמעשה מדובר בפניה רגילה לרשויות המדינה לצורך בירור עובדתי, המוסדרת בחוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958, על מסגרת הזמנים הקבועה בו. ככל שמבקשת משפחת העצור לברר את תנועותיו בעבר, עליה לפנות לשלושת גורמי הביטחון המחזיקים בעצורים – השב"ס, משטרת ישראל או צה"ל, כמפורט בתגובת המשיבים.

19. יודגש בכל לשון כי אין בכך כדי לקבוע שאין צורך בבירור מהיר ויעיל של הכשל שאירע. על הרשויות לעשות מאמץ ללבן במהירות האפשרית את השתלשלות העניינים הלקויה, להפיק את הלקחים ולתקן את שטעון תיקון. ברם סד הזמנים לכך

אינו דוחק כמו סד הזמנים לאיתור עצור "נעדר" ויידוע משפחתו על מקום הימצאו בהווה. כך, גם אין הכרח שהגוף שיהיה אמון על בירור זה יהיה המשל"ט דווקא, אשר "טרור" במתן מענה שוטף לפניות הבהולות המופנות אליו. עוד אטעים כי הימנעות ממסירת המידע למשפחות בדרך המבוקשת בעתירה – אין משמעה כי התקלה לא תיחקר או שהמידע לא יימסר בסופו של דבר למשפחות. אין תלות הכרחית בין עניינים אלה. גם בלי שימסור המשל"ט באופן מיידי את המידע האמור למשפחות, קיימות מסגרות ודרכים לברר את המידע, לבקש לחקור את שאירע ולהתלונן על כך. בנוסף, כפי שצינו המשיבים, ככל שמתגלה חשד לביצוע עבירה פלילית אגב הבירור העובדתי, ניתן לפנות לגורמים האמונים על חקירת חשדות מעין אלה – משטרת ישראל או המשטרה הצבאית החוקרת, לפי העניין.

20. לא אסיים בלי להזכיר כי בעקבות המקרה הנוכחי ובמטרה למנוע או למצער לצמצם את הישנותן של תקלות מסוג זה בעתיד, שכללו המשיבים את ההנחיות לעבודת המשל"ט בשני היבטים, כמפורט מעלה (ראו פסקה 4). יש לקוות כי פיתוח זה בהנחיות המשל"ט, כמו-גם רענון הנהלים בקרב החטיבות המרחביות, אכן יביאו להפחתת כמות התקלות.

21. סוף דבר, אנו דוחים את העתירה.

ניתן היום, ט"ז באלול התשע"ג (22.8.2013).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט